

Resa i Norrland

Mikael Gudrunsson, Örnskölsviks museum och konsthall, till 11 jan. 2014

En stilla angelägenhet

Träd vid träd i skog efter skog under ändlösa mil, under färd i det norrländska landskapet har man kunnat se så oändligt mycket skog. Vem har inte tänkt; herregud det tar aldrig slut! Efter att ha sett utställningen Resa i Norrland står det klart att läget har förändrats och förändring pågår i snabb takt.

Med en dåres envishet arbetade Mikael Gudrunsson sig igenom projektet att följa Carl von Linnés fotspår i norr. Så långt det varit möjligt gjorde konstnären den resa som finns nedtecknad i Linnés dagbok "Lappländska resan 1732". Fem månader på cykel och i tält under 2008 i det norrländska landskapet, blev nästan 300 bilder svartvit dokumentation av vad som skett på de platser Linné besökte under den resa han gjorde.

Första sekunderna i utställningen ger en doftförnimmelse av färskt virke. Avskalat som ett kalhygge presenterar Mikael Gudrunsson sitt arbete. Här, bild efter bild i rad vid rad, längs smala träbänkar tas betraktaren med på en färd i det norrländska landskapet. Ett bildspel visar ännu fler bilder vilket förstärker resan och det blir tydligt att så mycket skog finns inte kvar. En viktig desillusion, den norrländska orörda storskogen är snart ett minne blott, på väg att försvinna och mycket annat med den. Det finns stora sammanhang och små sammanhang, det ena är beroende av det andra för sin existens. Mikael Gudrunsson är också biolog och har en kvalificerad insikt i hur det förhåller sig med den saken i naturen.

Den här utställningen är gestaltad som skogen själv. Alla träd, alla platser kan se ungefär likadana ut och inte verka nämnvärt intressanta till en början. Det är allt tillsammans som gör skogen till den fantastiska miljö den är och då i det stora sammanhanget blir varje enskild del betydelsefull. Det är inte fotografiet i sig som är styrkan i Mikael Gudrunssons arbete. Även om varje enskilt fotografi har en viktig roll, en egen historia att berätta så är det mängden av bilder som gör den här utställningen stark. Här utspelar sig ett drama under tystnad. Om och om igen visas ingrepp/förändringar i naturen som för alltid raderat det Linné såg och antecknade under sin resa.

På det sätt bilderna presenteras blir det här en intressant kombination av dokumentation av nutid samtidigt som det ger känslan att man med vördnad går runt och tittar i glasmontrar på ett naturhistoriskt museum, i samlingarna för utrotade naturrum. Något som pågår och samtidigt redan har varit och aldrig mera blir. Lika länge som det här dramat pågått lika angeläget är det att det finns de som med samma envisa målmedvetenhet fortsätter visa oss det. Redan Aristoteles sa det, Linné skrev det och nu Mikael Gudrunsson: "O ENS Entium miserere mei!" Oh, beings of beings, have mercy on me!

Text och foto: Ann-Kristin Källström

Volym 2013-12-18